

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: P. D.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2018, ve věci invalidního důchodu,

takto :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 4. 9. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2018, č. j. RN-X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty námitky žalobce a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 6. 4. 2018, zamítající žalobci žádost o invalidní důchod, když podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Karviná ze dne 26. 3. 2018 není invalidní, neboť jeho pracovní schopnost z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla pouze o 20%. Žalovaná se s tímto závěrem ztotožnila, neboť k témuž závěru dospěl posudkový lékař České správy sociálního zabezpečení dne 14. 6. 2018.
2. Žalobce se závěrem žalované nesouhlasil, neboť míra procentního poklesu pracovní schopnosti, kterou vyhláška č. 359/2009 Sb. (dále jen „vyhláška“) spojuje se zdravotními postiženími, kterými žalobce trpí, činí 70 - 100%. Posudkoví lékaři navíc nezohlednili žalobcovo onemocnění středně těžkým perzistentním astmatem. Zdravotní stav žalobce znevýhodňuje na trhu práce, neboť vzhledem ke svému vzdělání může vykonávat pouze manuální činnosti, představující fyzicky namáhavé práce, které mu lékař zakázal.
3. Žalovaná odkázala na napadené rozhodnutí, se kterým se ztotožňuje, a navrhla zpracování posudku Posudkové komise MPSV k posouzení zdravotního stavu žalobce.
4. U jednání oba účastníci na svých stanoviscích setrvali. Žalobce doplnil, že jeho základním zdravotním postižením je dlouhodobé střevní onemocnění, které ovlivňuje jeho imunitu, opakovaně prodělává chřipky, nachlazení, zápal plic, jeho zdravotní stav se stále zhoršuje a omezuje jej v možnosti najít si práci, neboť již dvakrát nedostal místo právě s ohledem na špatný zdravotní stav.
5. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
6. Z posudkového spisu krajský soud zjistil, že žalobce dne 28. 2. 2018 požádal o invalidní důchod. Dne 26. 3. 2018 zpracovala posudková lékařka OSSZ Karviná posudek se závěrem, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., odd. C, pol. 4a, přílohy k vyhlášce, pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20%, přičemž míra poklesu se podle § 3 vyhlášky nemění. Na základě tohoto posudku žalovaná dne 6. 4. 2018 žádost žalobce zamítla. Proti jejímu rozhodnutí podal žalobce námitky. V rámci řízení o námitkách byl dne 14. 6. 2018 zpracován posudek posudkovou lékařkou ČSSZ Ostrava obsahující shodný závěr, ke kterému dospěla posuzující lékařka OSSZ Karviná, tedy, že zjištěný dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobce neodpovídá žádnému stupni invalidity, žalobce je schopen zapojit se do pracovního procesu, je schopen rekvalifikace, za práci vhodnou pro žalobce byla určena práce v pravidelném režimu, denních směnách, ne nadměrně fyzicky namáhavá.
7. Krajský soud zadal zpracování posudku posudkové komise MPSV. Z tohoto posudku ze dne 16. 1. 2019 soud zjistil, že posudková komise ve složení předsedy komise, dalšího lékaře s odborností interní lékařství a tajemnice, dospěla k totožnému závěru, jako posudkové lékařky OSSZ a ČSSZ. Podle posudkové komise nebyl žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní; zdravotní stav žalobce je dlouhodobě nepříznivý, jeho

rozhodující příčinou je zdravotní postižení uvedené v kapitole XI., odd. C, pol. 4a, přílohy k vyhlášce, pro které posudková komise z procentního rozpětí poklesu pracovní schopnosti 10 - 20% stanovila 20%. Proti posudku žalobce namítl, že posudková komise nezohlednila středně těžké perzistentní astma, kterým trpí, ani nezohlednila bolesti břicha a četnost průjmů. Krajský soud proto zadal zpracování doplňujícího posudku, k čemuž došlo 21. 2. 2019. Posudková komise ve stejném složení setrvala na svém posudkovém závěru. Uvedla, že žalobcovo postižení neodpovídá položce 4b předmětné kapitoly, tedy „*středně těžké formě*“ střevního zánětu, neboť nejsou dokladovány časté průjmy trvalého charakteru, značné odchylky v laboratorních nálezech, výraznější změny rentgenové, endoskopické či radionuklidové, a proto nebyl stav žalobce hodnocen jako „*středně těžký*“ ani „*těžký*“. Diagnózu astmatu posudková komise nepřevzala do diagnostického souhrnu, protože jej považovala za klinické residuum.

8. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).
9. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míru poklesu pracovní schopnosti, stupeň invalidity, den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. V případě, že se jedná o odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo obdobně také přiznání nižšího stupně invalidity či nepřiznání invalidity, je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu

pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46). Jde-li přitom alespoň o invaliditu prvního či druhého stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35%, avšak nejvíce o 69%), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).

10. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek a jeho doplnění posudkové komise MPSV v Ostravě. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností interní lékařství, tedy lékaře z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Posudek podle názoru krajského soudu má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila, vysvětlila, proč se ztotožnila s předchozími posudkovými závěry, zodpověděla žalobcovy námitky a posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je totiž pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35%. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 20% a tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku posudkové komise MPSV. Posudkoví lékaři se shodli na tom, že žalobcův stav odpovídá postižení uvedenému v kapitole XI. (postižení trávicí soustavy), oddíl C (postižení tenkého střeva a kolorekta), položce 4 (idiopatický střevní zánět, Crohnova choroba, idiopatická proktokolitida) písm. a. (stavy uspokojivě stabilizované, občasné zhoršení s průjmy, laboratorně mírná aktivita), se kterým je spojena míra poklesu pracovní schopnosti 10 - 20%, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce byla stanovena na 20% s ohledem na celkový klinický stav a dopad na pracovní schopnost žalobce. Nedosahovala tak 35%, což je podmínkou invalidity v prvním stupni podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění.
11. Co se týká námitky žalobce, že jeho zdravotní stav se zhoršuje a posudková komise jeho potíže bagatelizovala a nezohlednila, že podle svého vzdělání a pracovních zkušeností může vykonávat pouze fyzicky namáhavé práce, což není ze zdravotního hlediska schopen, krajský soud uvádí, že se posouzení jeho zdravotního stavu ve smyslu § 75 odst. 1 s. ř. s. vztahuje ke dni napadeného rozhodnutí a dojde-li ke změně, může o invalidní důchod požádat znovu, při této nové žádosti bude posuzován aktuální zdravotní stav. Dopad zdravotního postižení žalobce na jeho pokles pracovní schopnosti byl posudkovými lékaři zohledněn, neboť horní hranici procentního rozmezí zvolili právě pro omezení, která mu zdravotní postižení vzhledem k jeho vzdělání pracovním zkušenostem přináší. To, že přesto nebyl uznán invalidním, není zapříčiněno nezohledněním jeho konkrétní situace, ale charakterem samotného zdravotního postižení a jeho vyhláškou danou kvalifikací ve vztahu k dopadům na pokles pracovní schopnosti.
12. K žalobní námitce, že vyhláška spojuje s diagnózami, kterými žalobce trpí, pokles pracovní schopnosti o 70 - 100% krajský soud uvádí, že pro stanovení poklesu pracovní schopnosti je nutné nejprve určit zdravotní postižení, která jsou příčinou dlouhodobě

nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce a jejich vliv na pokles jeho pracovní schopnosti. Je-li příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce více zdravotních postižení, jednotlivé hodnoty procentní míry poklesu pracovní schopnosti se nesčítají, ale určí se, které zdravotní postižení je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a procentní míra poklesu pracovní schopnosti se určí podle tohoto postižení se zřetelem k závažnosti vlivu ostatních postižení na pokles pracovní schopnosti pojištěnce (§ 2 odst. 1 a 3 vyhlášky). Posudková komise takto postupovala, ze souhrnu diagnóz určila to zdravotní postižení, které je rozhodující příčinou poklesu pracovní schopnosti žalobce, což je to postižení, které má největší dopad na pracovní schopnost, a podle rozpětí míry poklesu určila konkrétní dopad tohoto postižení na pracovní schopnost žalobce. Stejně tak postupovali i posudkoví lékaři v rámci posudkového řízení. Naopak, žalobcem namítaná míra poklesu pracovní schopnosti 70-100% je právě součtem míry poklesu přiřazeným jednotlivým postižením, což je postup v rozporu s § 2 odst. 3 vyhlášky.

13. Jelikož pokles pracovní schopnosti žalobce ke dni napadeného rozhodnutí činil 20%, žalobce nebyl invalidní podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná tak napadeným rozhodnutím správně potvrdila své rozhodnutí z 6. 4. 2018, kterým byla žádost žalobce o invalidní důchod zamítnuta. Žaloba tak není důvodná; krajský soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
14. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 13. března 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně